

Τα βλέπω διπλά! (Πέε' τα μονά!)

Τα συνεχόμενα όμοια σύμφωνα προφέρονται σαν να είναι ένα. Προφανώς, θα μου πείτε¹. Όμως ένα εγχειρίδιο σωστής εκφοράς που σέβεται τον αναγνώστη του, πρέπει να περιλαμβάνει και αυτό τον κανόνα. Άσε που η ιστορία των διπλών συμφώνων έχει και κάποια ενδιαφέροντα παραπάνω στοιχεία!

Παραδείγματα:

εκκλησία	ακούγεται	εκκλησία
θάλασσα	ακούγεται	θάλασσα
πρόγραμμα	ακούγεται	πρόγραμμα
Σάββατο	ακούγεται	Σάββατο

Εξαιρούνται και προφέρονται ανάλογα:

- ▶ Το γγ για το οποίο σημειώσαμε ότι έχει ένρινη προφορά ή προφέρεται νγ σε κάποιες λέξεις (βλ. Σελ. 24 και 25).
- ▶ Κάποιες λόγιες σύνθετες λέξεις στις οποίες δίνεται μια ελάχιστη χρονική αξία ή τονισμός στο πρώτο από τα διπλά γράμματα, π.χ.:
  - εκκεντρικός
  - εκκαθάρσις
  - παμμέγιστος
  - παλθαϊκός.

---

¹ Στα νότια του μεγάλου μας ελληνικού γλωσσικού χάρτη (Δωδεκάνησα, Κύπρος) διατηρούνται ακόμα στην εκφορά τα διπλά όμοια σύμφωνα.

- ▶ Τα σύμφωνα εκ των οποίων το ένα είναι το τελευταίο και το άλλο το πρώτο σε συνεχόμενες λέξεις, οπότε εκφέρονται ξεχωριστά, με μια αδιόρατη παύση, χωρίς να τα «συνθλίβουμε», π.χ.:
- Εκ-Κερκύρας
- Το μποή-ηερώθηκε
- Ο σκύλος-σηκώθηκε
- Το φερμουάρ-ράγισε.

Η «σύνθλιψη» αφορά και στα όμοια φωνήεντα, γι' αυτό είναι απαραίτητη η μικρή παύση ανάμεσα στις λέξεις, αλλιώς αν πούμε γρήγορα το τμήμα πωλήσεων, μπορεί να ακουστεί σαν τμήμαπολήσεων!

Προσοχή: Τη «σύνθλιψη» δεν τη συγχέουμε με τα καταγεγραμμένα γραμματικά φαινόμενα της **Έκθλιψης**, της **Αποκοπής** και της **Αφαίρεσης** όπου τα φωνήεντα, όντως... εξαφανίζονται και στον γραπτό λόγο (όπου τη θέση τους παίρνουν οι απόστροφοι) και στον προφορικό λόγο (για να αποφευχθεί η χασμωδία).

Έκθλιψη: Όταν η λέξη (συνήθως άρθρο, πρόθεση) χάνει το τελικό φωνήεν, στην περίπτωση που η επόμενη αρχίζει από φωνήεν. Π.χ. το «να το αφήσουμε» γίνεται «να τ' αφήσουμε» και ακούγεται «ναταφήσουμε».

Αποκοπή: Όταν η λέξη χάνει το τελικό φωνήεν, στην περίπτωση που η επόμενη αρχίζει από σύμφωνο. Π.χ. το «φέρε το», γίνεται «φέρ' το» και ακούγεται «φέρτο».

Αφαίρεση: Όταν η λέξη χάνει το αρχικό φωνήεν, στην περίπτωση που η προηγούμενη τελειώνει σε φωνήεν. Π.χ. το «σου είπα» γίνεται «σού 'πα» και ακούγεται «σούπα!» (λαχανικών;).

Για την ιστορία, να σημειώσουμε πως τα διπλά σύμφωνα στην Αρχαία Ελληνική, συμβόλιζαν και διπλή προφορά, δηλαδή έναν μακρό φθόγγο. Τα διπλά σύμφωνα ήταν χρήσιμα για τη διαφορετική εκφορά λέξεων που θα τις εκφέραμε σήμερα με τον ίδιο τρόπο, όπως το *όρος* (βουνό) και ο *όρρος* (γηλουτός).